

Mittuniversitetet
Rektor
851 70 Sundsvall

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Caroline Cruz
caroline.cruz@hsv.se
BESLUT

2010-10-27
Reg.nr 31-658-10

Examinationsformen i en kursplan på en distanskurs

Verket anser att uttrycket ”och/eller” inte ger studenten ett tillräckligt preciserat besked om hur examinationen ska gå till. Högskoleverket är därför kritiskt till formuleringen och anser att Mittuniversitetet ska se över kursplanen.

Anmälan

I en anmälan till Högskoleverket har en student uppgett att Mittuniversitetet inte har följt kursplanen för kursen *Företagsekonomi, organisation och ledarskap* om 7,5 högskolepoäng. Hon har uppgett bl.a. följande. Enligt kursplanen ska det vara specificerat vilka krav eller moment som ska ingå. Hon läser kursen på distans och eftersom det i kursplanen inte står att det är några fysiska träffar utgick hon från det. Hon och kurskamraterna blev överraskade när universitetet efter det att kursen hade börjat meddelade att studenterna själva måste ordna med en salstenta på ett lärosäte. Fastän universitetet har medgett att det var fel att detta inte står angivet, har man inte gått med på att studenterna får göra tentan online via dator.

Mittuniversitetets svar

På Högskoleverkets uppmaning har universitetet yttrat sig över studentens anmälan och i huvudsak anfört följande. Mittuniversitetet anser att examinationen för den aktuella kursen har hanterats i enlighet med bestämmelserna i kursplanen. Universitetet menar dock att informationen om examinationsformen lämpligen skulle ha framgått av portalen studera.nu. I portalen, som hämtar uppgifter från Mittuniversitetets webbplats, har inga uppgifter om examinationsformen lagts in. Universitetet har förståelse för att det är en uppgift som är av intresse för studenterna. Till kommande läsår 2010/2011 har detta därför förtydligats genom att distanskurser har följande information. "Distanskursen har inga sammankomster förutom salstentamen, som kan skrivas på universitet/högskola eller lärcentra på hemorten. Plats bokas av studenten.". I kursplanen finns angivet att examinationen sker genom skriftlig individuell tentamen och/eller obligatoriska

inlämningsuppgifter. Det är alltså i kursplanen klart uttryckt att tentamen kan ske genom skriftlig individuell tentamen, och mot den bakgrunden ter sig anmälan något märklig. Enligt Mittuniversitetets riktlinjer för examination ska för kurser som ges vid olika campus examinationen vara densamma vad gäller innehåll, utförande och tillfälle. Vanligtvis examineras denna typ av kurs genom en skriftlig tentamen, och det gäller då samtliga kurstillfällen. Normalfallet är att en kursplan kan gälla för olika kurstillfällen (t.ex. höst och vår) och för olika orter eller på distans. För att garantera att studenterna examineras på ett likvärdigt sätt används i allmänhet samma typ av examination oberoende av undervisningens form. Valet av examinationsform grundas på överväganden om vilken form som är lämpligast för att bedöma vilka kunskaper studenten tillägnat sig under kursen. I studieguiden finns tillvägagångssätt beskrivna mer i detalj. Studieguiden finns att tillgå efter det att studenten har registrerat sig på kursen.

Mittuniversitetet har bl.a. bifogat kursplanen för kursen och studieguiden *Handledning för distansstudier*.

Högskoleverkets bedömning

Det finns inte några särskilda bestämmelser som reglerar utbildning på distans. Inte heller finns det några bestämmelser i högskoleförfattningarna om var examinationen ska äga rum. Denna fråga får lärosätena reglera själva. Däremot står det i 6 kap. 15 § 9 högskoleförordningen (1993:100) att formerna för att bedöma studenternas prestationer ska anges i kursplanen.

Examinationsformen

I aktuell kursplan står att examinationen sker genom skriftlig individuell tentamen och/eller obligatoriska inlämningsuppgifter.

Högskoleverket anser att kursplaner är föreskrifter i den mening som avses i 8 kap. regeringsformen, dvs. regler som är generellt tillämplbara och bindande för såväl universitet och högskolor som studenter. Föreskrifter i kursplaner om examinationsform är grunden för examinatorns myndighetsutövning mot en student. Syftet med att formen för examinationen ska anges i kursplanen är att informera studenten om hur kursen examineras. Mot denna bakgrund är det viktigt att examinationsformen i kursplanen är entydig. Högskoleverket konstaterar att det enligt kursplanen för den aktuella kursen i företagsekonomi finns alternativa sätt att bli examinerad på. Det är stor skillnad mellan att göra ettdera av alternativen och att tvingas göra både tentamen och inlämningsuppgiften. Verket anser att uttrycket ”och/eller” inte ger studenten ett

tillräckligt preciserat besked om hur examinationen ska gå till vid just detta tillfälle. En sådan skrivning kan därmed inte anses stå i överensstämmelse med bestämmelsens syfte. Höskoleverket är därför kritiskt till formuleringen i kursplanen och anser att Mittuniversitetet ska se över kursplanen.

Platsen för examinationen vid distansstudier

Av dokumentet *Handledning för distansstudier* framgår under rubriken *Examination i form av skriftliga tentamen* bl.a. följande. Den allmänna principen är att en skriftlig tentamen ges vid tre tentamenstillfällen. Skriftliga tentamina kan genomföras på olika ställen. Ett alternativ är att tentera på campus. Där arrangeras alltid tentor på distansutbildningar. Vilken dag och tid som tentamen ska äga rum framgår av kursschemat. Vilken tentamenslokal som gäller fastställs först några dagar innan tentamina ska äga rum. Om man inte har möjligheter att komma till någon av Mittuniversitetets campusorter accepterar universitetet även att studenten tenterar på andra universitet, högskolor eller studie- eller lärcentra inom landet.

Höskoleverket har i ett tidigare beslut uttalat följande. Lärosätena bör – utan att kraven på rättssäkerhet äventyras – sträva efter att examinera distansstudenter så nära hemorten som möjligt. Höskoleverket anser också att det ligger i sakens natur att sådana studenter på ett tidigt stadium av utbildningen informeras om var examinationen ska äga rum.

Höskoleverket konstaterar att Mittuniversitetet genom studieguiden informerar om distansstudier. Där finns upplysningar över hur examinationen går till och var den ska äga rum. Enligt universitetet kan studenterna ta del av studieguiden i samband med registreringen. Studenterna har därmed i början på utbildningen kunnat informera sig om att en skriftlig tentamen kan komma att kräva fysisk närvaro vid något lärosäte. I och med att formen för examinationen inte är preciserad i aktuell kursplan är det dock inte givet att studenterna har räknat med att göra en skriftlig examination.

Ärendet avslutas med den kritik som framförts.

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Eva Westberg i närvaro av verksjuristen Teresa Edelman efter föredragning av verksjuristen Caroline Cruz.

Eva Westberg

Caroline Cruz

Kopia till
NN